

**РОЛЬ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА
ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИЧНОЇ І СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ
В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ**

С.С. Кулезньова

старший викладач,

Національний технічний університет України «КПІ»

Робота викладача у вищому навчальному закладі України як правило складається з п'яти основних компонентів: навчальної роботи, методичної роботи, наукової роботи, організаційної роботи та виховної роботи. Перші чотири види робіт чітко розписані відповідно до педагогічного навантаження та обов'язків, які викладач виконує на кафедрі. Що стосується виховної роботи, то вона лягає, в основному, на плечі кураторів студентських груп. Проте, якщо задуматись про майбутнє України, враховуючи складну політичну та економічну ситуацію, а також, якщо осмислювати останні події в Україні, саме виховна робота повинна знайти одне з пріоритетних місць в процесі викладання будь-якої гуманітарної дисципліни у вищому навчальному закладі. Розглянемо можливість поєднання виховної роботи з кінцевим результатом підготовки перекладачів.

На сучасному етапі ринок праці ставить перед вищими навчальними закладами завдання підготувати високо кваліфікованих випускників, які володіють певними набором компетенцій для вирішення складних і можливо несподіваних питань в майбутній галузі їх діяльності. Якість випускника можна оцінювати різними методиками. Ми зупинимось на відомій класифікації М.Стобарта (заступника директора Департаменту освіти, культури та спорту Ради Європи) [2], а саме, на двох з них: 1) політичні та соціальні компетенції а також 2) компетенції, які пов'язані з виникненням інформаційного суспільства.

Політичні та соціальні компетенції – необхідні складові «професійної компетенції», якщо розглядати її як єдність знань, умінь, навичок, здібностей та

готовності діяти в ситуації з високим рівнем невизначеності задля досягнення високих показників праці та відношення до професії як до цінності.[1] Ці компетенції в процесі підготовки майбутніх перекладачів нашаровуються на країнознавчу компетенцію, оскільки націлені на формування знань про країну, мову якої студенти вивчають, її географію, економіку, державного устрою, звичаїв та традицій. Такі базові знання закладаються під час навчання в середніх закладах освіти. Для філологічних факультетів завданням є поглиблення та розширення цих знань з урахуванням кінцевого результату майбутніх фахівців.

Власний досвід викладання курсів письмового та усного перекладу вказує на недостатній рівень політичної та соціальної компетенції у студентів 3 та 4 курсу, що без сумніву впливає на рівень і якість перекладу. Ситуацію можна виправити, використовуючи наступні можливі види діяльності: 1) відводити 5-10 хвилин для перекладу новин, які вибрали та підготували студенти. Новини мають охоплювати політичні, економічні, культурні та спортивні новини в світі; 2) використання проектної роботи (індивідуальної, парної або групової). При цьому спрямованість пошуку матеріалу може знову ж таки бути на теми, які висвітлюють питання політичного, економічного та культурного життя; 3) завдання пошуку в соціальних мережах або в інших Інтернет ресурсах текстів аналітичного характеру для перекладу; 4) підбір та аналіз висвітлення тієї чи іншої події в Україні або у світі різними агенціями новин в різних країнах, і т.і.

Комп'ютерна грамотність та достатній професіоналізм студентів у використанні Інтернет ресурсів (а саме компетенції, які пов'язані з виникненням інформаційного суспільства) відіграють важливу допоміжну роль при підготовці перекладачів. Направленість пошуку з боку викладача та самостійність у виборі підходів з боку студентів при підготовці таких завдань, на наш погляд, є можливою запорукою зацікавленості студентів, мотивацією високого рівня для роботи студентів у поза аудиторний час.

Проте, найголовнішим може бути саме виховний момент під час обговорення подій у світі, захисту проектних робіт або обговорення

аналітичних статей. Розгляд будь-якої події можна направити в русло духовних та культурних цінностей. Сучасне життя, рівень технологій, які є доступними переважній більшості людства, міжнародні програми мобільності дають можливість молоді відвідувати інші країни. Це, в свою чергу, впливає на необхідність більш глибоких знань про інші країни, про їх історію, культуру та культурну спадщину. Але без знань про історію та культурну спадщину своєї країни, обізнаності про досягнення сучасної української науки, орієнтації в сучасному внутрішньополітичному та зовнішньополітичному житті країни, знань про історичні відносини України з іншими країнами світу неможливо говорити про підготовленого випускника вищого навчального закладу. І тому дуже важливим є підготовка всебічно розвинутого фахівця – випускника. Необхідно виховувати у студентів повагу до навчального закладу, де він навчається; виховувати гордість за тих талановитих людей, які отримали освіту в стінах їх навчального закладу; за внесок, які зробили видатні українці в розвиток не тільки української, а й світової науки та культури протягом всієї історії України. Важливим моментом має бути аксіома про те, що будь-яка подія в політичному, економічному або культурному житті має свої історичні корені; будь-який наступний крок базується на попередньому; без знання історії немає майбутнього.

Література:

1. Овчарук О.В. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти // Стратегія реформування освіти в Україні. – К.: КІС, 2003. – С.68-75.
2. “Trends in Learning Structures in European Higher Education”. – www.bologna-berlin2003.del/pdf/TrendsIII_ful.pdf